

УДК 336.71

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ СТАНОМ БАНКУ В УМОВАХ КРИЗИ

Студ. І.І. Бойко, гр. МгФМ-1-16

Науковий керівник доц. Н.В. Цимбаленко

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета роботи полягає у дослідженні стану банківської системи України та виявленні напрямків ефективного управління фінансовим станом банківських установ в умовах кризи.

Завдання — проаналізувати основні зміни в банківському секторі України та їх вплив на розвиток банківських установ.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження виступають методи ефективного банківського управління в умовах кризи.

Методи та засоби дослідження. З огляду на мету та завдання дослідження було обрано основні методи: аналіз та синтез.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. В сучасних умовах, питання щодо ефективного управління фінансовим станом банківських установ в умовах кризи є актуальним і має важливе практичне значення.

Результати дослідження. На сьогоднішній день досить гостро постає питання ефективного управління, своєчасного та якісного аналізу фінансового стану банку, оцінки його ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості, а також пошуку шляхів для підвищення і зміцнення його фінансової стабільності.

Саме дефіцит ліквідності на внутрішньому міжбанківському ринку, зниження рівня довіри до банків значно погіршили їх платоспроможність на сьогоднішній день. Це стало причиною того, що багато дрібних банків не змогли працювати на українському ринку в сучасних умовах розвитку. Стійкість кожної банківської установи забезпечує ефективне та стабільне функціонування всієї банківської системи, що досягається за рахунок розробки різноманітних антикризових заходів та програм. Тому, питання формування ефективної системи антикризових заходів є головною передумовою забезпечення фінансової стійкості кожного окремого банку.

Перш за все, варто зазначити, що антикризове управління в банку є організованим управлінням, яке спрямоване на те щоб завчасно визначити основні ознаки кризового стану та створення відповідних передумов для його подолання, недопустити збитки і подальшу ліквідацію всієї структури.

Так, В.О. Василенко дає наступне визначення антикризового управління — це управління, яке спрямоване на передбачення небезпеки кризи, аналіз основних її симптомів і усунення загрози появи кризових ситуацій. [1] В цілому більшість фахівців акцентують свою увагу на антикризовому управлінні будь-якого суб'єкта господарювання. Тобто не залежно від виду його діяльності. Проте діяльність банківських установ має низку власних специфічних особливостей. Тому в цьому дослідженні варто брати до уваги лише антикризове управління в банківських структурах. Таке управління поєднує як заходи, здійснені безпосередньо керівниками в середині кожного окремого банку, так і заходи, які здійснюють уповноважені органи для покращення роботи банківської системи в цілому. [2]

З точки зору автора, сутність антикризового управління в банківській установі можна розкрити використовуючи системний підхід, який дозволяє розглядати об'єкт дослідження як систему, що поєднує певну множину взаємодіючих підсистем організаційного і фінансового характеру.

1. Підсистема цілей поставлених керівництвом банку, до якої відносять:

- підвищення рівня якості кредитного портфелю банку;
- забезпечення залучення необхідного обсягу ресурсів виходячи із потреби в коштах;
- розширення ринків діяльності та організаційно-технологічний розвиток діяльності банку.

2. Підсистема забезпечення, до якої можна віднести наступне:

- організаційне забезпечення;
- фінансове забезпечення;
- інформаційне забезпечення;
- технічне забезпечення.

3. Функціональна підсистема є не менш важливою і до неї відносять:

- аналіз;
- прогнозування;
- планування;
- контроль.

4. Підсистема "виконавець - керівник" передбачає постійний обмін інформацією між керівництвом банку та представниками всіх функціональних підрозділів і навпаки.

5. Підсистема зовнішнього середовища банку. Сюди відносять всі ті фактори які по різному впливають на банк, але, в свою чергу, банк не має змоги впливати на них, проте може ефективно їм протистояти, продовжуючи своє стабільне функціонування. Це негативні зміни в фінансовій чи економічній політиці, зміни в попиті на послуги банку, відтік вкладів, недобросовісна конкуренція, різкий спад попиту на послуги та продукти банку. [3] Таким чином, забезпечення ефективного антикризового управління банками можливе лише тоді, коли менеджери здатні аналізувати та передбачати наближення складних економічних явищ. Досягти поставлених цілей можливо при гнучкому підході до процесу управління.

Висновки. Система управління фінансовим станом банку в умовах кризи є досить складною, але необхідною для стабільного функціонування банківської структури. Завданням такого управління є ефективне виявлення та аналіз всіх можливих загроз діяльності банку та проведення відповідних превентивних заходів, які дадуть змогу уникнути критичного стану та ліквідації банку в майбутньому. Це потребує виокремлення всіх можливих підсистем, які забезпечують діяльність банку. Особливу увагу варто приділити функціональній підсистемі, оскільки саме вона дасть змогу аналізувати економічне середовище та процеси, які в ньому відбуваються. Виходячи з отриманих показників менеджери матимуть можливість планувати подальшу діяльність банку в різних умовах економічного розвитку, а також чітко контролювати процес своєї діяльності та ефективно долати прояви кризових станів у своїй діяльності.

Ключові слова. Банківська система України, фінансовий розвиток банку, управління банком.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Василенко В.О. Антикризове управління підприємством: [навч. посіб.] / В.О. Василенко. - К.: Центр навчальної літератури, 2008. - 504с.
2. Бас М.А. Антикризове управління банківськими установами: теоретичний аспект / М.А. Бас // Економіка. Фінанси. Право. - 2010. - №5.
3. Коваленко В.В. Криза та інструменти антикризового управління / В.В. Коваленко // Актуальні проблеми економіки. - 2009. - №2.